

Prima instanță: Curtea de Apel Bălți (jud. D. Corolevschi)

DECIZIE

19 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Luiza Gafton
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan,
în cauza la cererea Inspectoratului Fiscal de Stat Briceni privind intentarea procesului de insolvență în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”,
împotriva hotărârii din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 30 ianuarie 2017, Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, IDNO 1003604151320, cu sediul în sat. Colicăuți, rl Briceni, invocând incapacitatea de plată a Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale.

În motivarea cererii s-a invocat că art. 8 alin.(2) lit.e) Cod fiscal obligă contribuabilul să achite în termen și integral impozitele și taxele calculate, însă Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” la situația din 20 ianuarie 2017 a admis restanță față de bugetul public național în sumă de 441274, 69 lei, formată din plăți de bază în sumă de 365792, 81 lei, majorare de întârziere-66724, 88 lei și amendă -8757, 00 lei.

Menționează că, Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni a întreprins toate măsurile de executare silită prevăzute de Codul Fiscal al Republicii Moldova pentru încasarea silită a restanțelor debitorului.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” și în funcția de administrator provizoriu al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” a fost numită Natalia Janu, deținătoarea

Autorizației nr.107 din 14 ianuarie 2015.

La 21 februarie 2017, Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” a depus referință la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni solicitînd respingerea cererii introductive, din motiv că argumentele invocate sunt abuzive, fără temei de fapt și de drept.

La 02 martie 2017, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință asupra cererii introductive, motivînd că cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni este întemeiată și urmează a fi admisă.

La 02 martie 2017, administratorul provizoriu al debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” –Natalia Janu, conform raportului prezentat privind exercitarea atribuțiilor în cadrul procedurii provizorii de insolabilitate, a considerat oportun intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”.

În raportul prezentat, administratorul provizoriu a indicat că în baza Legii insolabilității și în scopul executării încheierii din 30 ianuarie 2017 a Curții de Apel Bălți, a recurs la aplicarea măsurilor de asigurare în toate registrele publice, expediind în acest sens notificări și solicitînd informații de la: Camera Înregistrării de Stat Edineț, Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, ÎS „Cadastru”, Direcția de Înregistrare a Transporturilor și Calificare a Conducătorilor Auto, Centru de Informații Juridice (Registrul gajurilor mobile), Băncile Comerciale în care debitorul are conturi deschise, Comisia Națională a Pieței Financiare și Asociația Centrală a Asociațiilor de Economii și Împrumut.

Conform răspunsurilor primite la interpelările efectuate, a stabilit că: Camera Înregistrării de Stat Edineț a efectuat modificări în registrele sale cu privire numirea administratorului provizoriu; Inspectoratul Fiscal Briceni a prezentat informații despre contribuabil; ÎS „Cadastru” a indicat că Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” deține înregistrate bunuri imobile cu titlu de proprietate, gestiune economică sau folosință în s. Colicăuți, rî Briceni și anume: -teren cu numărul cadastral 1420207.211 și 3 construcții amplasate pe acesta cu numere cadastrale: 1420207.211.01, 1420207.211.02, 1420207.211.03; -teren cu numărul cadastral 1420208.105 și o construcție amplasată pe acesta cu număr cadastral 1420208.105.01; teren cu numărul cadastral 1420208.467; teren cu numărul cadastral 1420208.468; Direcția de Înregistrare a Transporturilor și Calificare a Conducătorilor Auto a comunicat despre existența unui mijloc de transport înregistrat cu titlu de proprietate VAZ 21070, cu număr de înmatriculare BRAR307. De la Centrul de Informații Juridice (registrul gajurilor mobile) și de la Comisia Națională a Pieței Financiare nu a primit răspuns. Prin răspunsul BC „Moldova Agroindbank” SA se indică că Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” dispune de un cont bancar nr. MD40AG0000000225172001439/MDL, în care rulajele bancare în perioada 01 ianuarie 2014-22 februarie 2017 indică 0 (zero) lei, de altfel, disponibilul în conturi este 0 (zero) lei și credite nu are. Au fost aplicate sechestre pe conturi de către executorul judecătoresc Cornelia Balan ca măsură de asigurare pe suma de 630905,00 lei.

La 09 februarie 2017, administratorul autorizat a notificat cu aviz recomandat debitorul despre: acceptarea spre examinare de către instanța de insolabilitate a cererii depuse de Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni; obligația sa de a transmite spre examinare a actelor necesare pentru a stabili gradul de solvabilitate al

întreprinderii; aplicarea măsurilor de asigurare. Ca urmare, debitorul a prezentat: extrase de la Camera Înregistrării de Stat din 14 martie 2014 și din 14 octombrie 2015, Decizia privind înregistrarea modificărilor în registrele Camerei Înregistrării de Stat; scrisorile Comisiei Naționale a Pieței Financiare din 29 septembrie 2015 nr. 05-4618 și nr. 05-4619; procesul-verbal nr. 1 din 14 februarie 2016 al ședinței Adunării generale extraordinare repetate a membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”; raportul financiar pe tr. IV- 2015; raportul financiar pe tr. IV-2016; lista membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”; lista membrilor care dispun de economii în Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”; lista angajaților cu indicarea funcției pe care o ocupă fiecare din ei și cu indicarea debitorului față de acestea; lista membrilor beneficiari ai depunerilor pentru garantarea împrumuturilor spre restituire de către Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” (restante); descifrarea contului contabil „Casa” la data de 29 decembrie 2016; descifrarea contului contabil „Casa” la data de 08 februarie 2017; lista beneficiarilor de împrumuturi restante ai Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” incluși în tabelul provizoriu de lichidare; extrasul din registrul acționarilor a SA „Registru-Corect” cu privire la numărul de acțiuni ale Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”; contractul de vânzare-cumpărare a automobilului (nr. 12/2008); extras de la BC ”Moldindconbank” SA pe suma de 5024,37 lei la data de 21 decembrie 2016.

Ca urmare, administratorul a constatat că Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” este organizație cu statut juridic special, constituită în anul 2001 benevol de persoane fizice, locuitori ai sat. Colicăuți, precum și ai altor localități, care erau asociați pe principii comune. Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” acceptă, în baza statutului, de la membrii săi, depuneri de economii și acordă împrumuturi. Fondurile de împrumut, în mare parte, erau contractate de la Corporația de Finanțare Rurală, care este acționar a acesteia.

La 09 octombrie 2014, în rezultatul auditului efectuat de Comisia Națională a Pieții Financiare, prin Hotărârea nr. 49/13 a fost retrasă licența de activitate.

La 25 martie 2015, la Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni a fost înregistrată procedura de lichidare a asociației, fiind numit în funcția de lichidator Pavel Mitioglu. Ulterior, în baza hotărârii Adunării Generale ai membrilor asociației, a fost numit în funcția de lichidator în cadrul procesului de lichidare benevolă- Alexandru Bostan. Alexandru Bostan este membru al asociației, a fost directorul (președintele) acesteia înainte de lichidare. În cadrul procedurii de lichidare benevolă, conform declarațiilor lui Alexandru Bostan, au fost depuse eforturi pentru recuperarea creanțelor debitoriale, au fost înaintate acțiuni în instanțele de judecată. La fel, conform declarațiilor acestuia, deja mai multe titluri de executare se află la executarea silită, iar din cauzele pendinte la data notificării, a menționat despre existența a două dosare civile: cauza civilă la cererea privind încasarea datoriei de la Ion Lavric, Marin Lavric și Eleonora Lavric; cauza civilă la cererea depusă de Corporația de Finanțare Rurală privind încasarea datoriei și de anulare a contractului de cesiune și a unui dosar penal în privința lui Ion Lavric și Marin Lavric intentat în baza art. 361 alin. (2) Cod penal.

Precizează că, conform datelor parvenite de la debitor, Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” este compusă din 92 membri, 84 dintre aceștia deținând depuneri de economii în cadrul asociației, în sumă totală de 948785,83 lei. Asociația

de Economii și Împrumut „Colicăuți” are 22 de debitori în baza contractelor de împrumuturi acordate. Suma totală a creanțelor debitoriale este de 3234841,44 lei (inclusiv dobânda), din care suma de 2698343,86 lei este datoriată față de asociație a lui Ion Lavric, Marin Lavric, Eleonora Lavric, iar acest împrumut este obiectul cauzei penale menționate. Restul sumei de 536497,58 lei este datoriată altor 19 persoane, care urmează (o mare parte din aceste datorii) să fie încasate prin executare silită. Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” este acționar al Corporației de Finanțare Rurală SA și deține 1086 acțiuni, la valoarea nominală (de bilanț) de 75 lei / acțiunea. Deține mijlocul de transport VAZ 21070 menționat anterior, însă, conform spuselor lui Alexandru Bostan, acest automobil este în stare foarte rea.

În acest sens, conchide că din informațiile și documentele reconstituite, întreprinderea debitoare dispune de masă debitoare.

Remarcă administratorul provizoriu că, din bilanțul contabil al activelor și pasivelor al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, la sfârșitul anului 2016, rezultă că suma activelor este de 438274 lei, pe când suma obligațiilor este de 2881256 lei și nu poate fi acoperită din activele deținute. Astfel, conchide că documentele prezentate denotă supraîndatorarea debitorului și constituie temei de intentare a procesului de insolvență.

Prin hotărârea din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a constatat insolvențabilitatea și s-a intentat procedura de insolvență în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”, IDNO 1003604151320, cu sediul în sat. Colicăuți, rl Briceni; s-a desemnat Natalia Janu în funcția de administrator al insolvențabilității al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”; s-a împuternicit administratorul insolvențabilității Natalia Janu să preia în posesiune și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare; s-a stabilit termenul limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv până la 07 aprilie 2017; s-au atenționat creditorii garanți ai debitorului de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin drepturi de preferință; s-a stabilit termenul de verificare al creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv pentru data de 20 aprilie 2017; s-a convocat prima adunare de raportare pentru audierea raportului administratorului insolvențabilității Natalia Janu și de validare a creanțelor pentru data de 12 mai 2017 ora 10:30; în scopul prevenirii și modificării stării bunurilor debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” în perioada derulării procesului de insolvență, s-a dispus menținerea măsurilor de asigurare aplicate prin încheierea din 30 ianuarie 2017 a Curții de Apel Bălți; s-a obligat administratorul insolvențabilității Natalia Janu să notifice organele indicate la art. 35 alin.(2) al Legii insolvențabilității și creditorii cunoscuți despre intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”. Concomitent, s-a obligat administratorul insolvențabilității Natalia Janu să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova conform art. 7 și 35 ale Legii insolvențabilității.

La 14 martie 2017, lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan a declarat recurs (nemotivat) împotriva hotărârii din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia, cu anularea procesului de insolvență intentat în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” și respingerea cererii introductive depuse de

Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni privind intentarea procesului de insolabilitate în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea este ilegală, neîntemeiată și arbitrară.

La 18 mai 2017, lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan a înregistrat recursul motivat împotriva hotărârii din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți, reiterând cerințele din recursul nemotivat.

În motivarea recursului s-a invocat că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material de către instanța de insolabilitate.

Consideră recurentul că, cererea introductivă depusă de către Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni este lipsită de temei de fapt și de drept, abuzivă și arbitrară, depusă cu nerespectarea procedurii și formei stabilite, reprezentând un abuz din partea factorilor de decizie ai Inspectoratului Fiscal de Stat, or, instanța de insolabilitate a ignorat prevederile art. 10 alin.(2) și (3), art. 18. art. 20 alin. (1) și (2), art. 30 alin. (4) lit. d), art. 34 alin. (1), art. 134 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012. art. 14 alin. (29) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, precum și art. 136 lit. m), art. 214 alin. (1) și (2), art. 216 alin. (5) Cod fiscal.

Menționează în acest sens, că Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni pretinde încasarea unor restanțe la bugetul public național, atestarea existenței cărora nu întrunesc condițiile de valabilitate și anume nu a fost respectată forma acestora, adică întocmirea unui act de control fiscal conform unui formular tipizat cu serie, or, lipsa acestuia aduce încălcarea altor drepturi ale contribuabilului cum ar fi posibilitatea contestării acestora sau chiar și invocarea termenului de prescripție, condiții prevăzute expres de art. 264 alin. (1) lit. a) Cod Fiscal.

Indică recurentul că, instanța de insolabilitate a aplicat prevederile art. 30 lit. a) al Legii insolabilității, care acordă împuterniciri de admitere a cererii introductive și de intentare a unui proces de insolabilitate față de debitor, însă instanța absolut eronat și neîntemeiat a reținut ca fiind justificat temeiul invocat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe rî Briceni, or, atestarea existenței restanțelor la bugetul public național, în opinia recurentului, nu întrunește condițiile de valabilitate a creanțelor.

Declară recurentul că, Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni a invocat în cererea introductivă temeiul general - incapacitatea de plată.

Consideră recurentul că, este lipsită de temei legal și absolut arbitrară concluzia instanței de insolabilitate precum că Inspectoratul Fiscal de Stat rî Briceni pretinde încasarea unor restanțe la bugetul public național, atestarea existenței cărora ar întruni condițiile de valabilitate, deoarece nu a fost respectată forma acestora, adică a fost ignorată procedura privind întocmirea unui act de control fiscal conform unui formular tipizat cu serie, cu menționarea creanțelor sale certe și exigibile, cuantumul cărora ar putea fi supus contestării de către debitor, iar lipsa acestuia aduce încălcarea altor drepturi ale contribuabilului, cum ar fi posibilitatea contestării acestora sau invocarea termenului de prescripție prevăzut de lege.

Reiterează că, instanța de insolabilitate a conchis eronat că actele prezentate de către organul fiscal la depunerea cererii introductive sunt întemeiate și suficiente, bazându-și concluziile doar pe informațiile reflectate în raportul provizoriu al

administratorului provizoriu și argumentele din cererea introductivă, ignorând nejustificat argumentele invocate de debitor.

Relevă că, instanța de insolabilitate apreciază ca fiind justificată cererea introductivă depusă, însă aceasta este bazată în exclusivitate doar pe un Act de carență nr. 3 din 20 ianuarie 2017. Concluzia instanței de apel este eronată și neîntemeiată. Actul de carență nr.3 din 20 ianuarie 2017, prezentat de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, reprezintă niște constatări la zi cu privire la anumite obligații fiscale pretinse de acesta fără a avea un suport juridic legal. Or, îndeplinirea actului de control fiscal se supune unor rigori strict definite de legiuitor, nerespectarea cărora atrage nulitatea acestora. Referitor la cuantumul concret al creanțelor pretinse spre a fi validate, menționează recurentul că, la materialele cauzei lipsește decizia corespunzătoare de aplicare a amenzii fiscale și în baza cărui act de control a fost emisă în coraport nemijlocit cu suma concretă și probată a restanțelor invocate.

Indică recurentul că, în contextul art. 34 al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, admisibilitatea cererii introductive se examinează prin prisma stabilirii temeiului de insolabilitate și a probelor care îl confirmă sau infirmă. Or, probele pretinse a constitui temei de apariție a obligației fiscale și constatarea stării de incapacitate de plată au fost raportul provizoriu a administratorului provizoriu și Actul de carență nr. 3 din 20 ianuarie 2017 prezentat de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, probe care conțin concluzii eronate și carențe, înscrisuri ce în opinia recurentului, au fost examinate și analizate superficial și injust au fost supuse aprecierii de instanța de insolabilitate. În opinia sa, sunt neconcludente și lipsite de consistență înscrisurile prezentate de către reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat Briceni și anume sumele calculate prin acele acte ce se reflectă în fișa de verificare a contribuabilului. În acest sens, legiuitorul expres a indicat că la cererea introductivă se anexează decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment (art. 20 alin. (2) lit. c) din Legea insolabilității), act care nu poate fi substituit cu alte înscrisuri.

Consideră neîntemeiată admiterea și validarea creanțelor înaintate de Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni rezultată din conținutul scrisorii nr. 32-07-11/2044 din 19 octombrie 2016 cu privire la notificarea prealabilă privind deschiderea procedurii de insolabilitate, or, suma creanțelor înaintată spre validare este diferită (majorată) față de suma creanțelor reflectată în Actul de control fiscal total nr. 5-670424 din 12 mai 2015 și decizia asupra cazului de încălcare fiscală comisă nr. 249 din 05 iunie 2015.

Opinează că, temeiul juridic invocat și anume incapacitatea de plată nu este probat, bazat pe argumente de fapt și de drept, precum și circumstanțe ale cauzei, eronat apreciate ca fiind stabilite; nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante la soluționarea justă și obiectivă a cauzei; nu au fost dovedite circumstanțele considerate a fi stabilite; au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Precizează că, rezultând din activitatea specifică a debitorului (microfinanțare și acordate de împrumuturi), capitalul și activele sale sunt acordate cu titlu de împrumut și recuperarea acestora este urmărită în instanța de judecată. Astfel, cu certitudine dispune de active și creanțe care depășesc mărimea pasivelor, fapte confirmate prin probe concrete și pertinente, majoritatea creditorilor Asociației de

Economii și Împrumut „Colicăuți” au decis derularea procedurii de lichidare benevolă sub controlul adunării generale a membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, față de debitorii rău-platnici sunt puse pe rol acțiuni civile de încasare a datoriilor, posedă titluri executorii în privința unor creanțe restante, precum și dispune de mijloace bănești și titluri de valoare, bunuri mobile și imobile reflectate în bilanț care prin decizia adunării generale urmează a fi repartizate proporțional tuturor membrilor creditori depunători de economii.

Sustine recurentul că, raportul administratorului provizoriu reprezintă o relatare trunchiată și eronată a situației Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, conține caracteristici și informații neadevărate și selective, cuprinde concluzii și presupuneri nesustținute prin probe concludente.

Remarcă recurentul că, din punct de vedere contabil și juridic, creanțele Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” în cuantum de 3248208,10 lei se referă la 118 contracte de împrumut, împrumuturi acordate de Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” către membrii săi, care au fost transmise prin Contractul de cesiune a creanțelor din 21 februarie 2011 în beneficiul SA „Corporația de Finanțare Rurală” întru compensarea datoriilor Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” față de SA „Corporația de Finanțare Rurală” la momentul respectiv, fiind cesionate aceste creanțe în cuantum de 3248208,10 lei este și firesc ca creanțele nominalizate să nu fie reflectate în bilanțul contabil al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”. În raportul prezentat de Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” nu pot fi reflectate cele 118 creanțe ale membrilor cesionate SA „Corporația de Finanțare Rurală”, la fel, cum nici datoriile Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” față de SA „Corporația de Finanțare Rurală” constituite în temeiul mai multor contracte de împrumut nu pot să fie reflectate, or, acestea s-au compensat reciproc. Cu toate că au fost prezentate toate informațiile deținute de către Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” și solicitate de administratorul provizoriu, s-a ignorat faptul că la capitolul „active” a fost reflectată suma de 3866118,04 lei. În pct. 23-24 și pct. 44 din hotărârea contestată, instanța de insolvabilitate s-a axat pe presupuneri care nu au nici un argument pertinent și relevant, afirmând că suma 3234841,44 lei, indicată la capitolul „active”, s-ar presupune că are la bază suma pe care Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” a cesionat-o în interesul SA „Corporația de Finanțare Rurală”, fapt care nu corespunde realității. Instanța de insolvabilitate a ajuns la concluzii eronate și arbitrare.

Referitor la sumele acordate cu împrumut membrilor săi (grupul Lavric) care au fost eronat calificate ca fiind creanțe cesionate SA „Corporația de Finanțare Rurală”, menționează recurentul că, este important de clarificat faptul că Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” a constituit cu timp în urmă provizioane în conformitate cu Standardul Național de Contabilitate, aceste creanțe recuperate prin intermediul instanței de judecată au fost trecute la conturile extra bilanțiere ale Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”. În bilanț se cuprind acele datorii ale membrilor datornici care la moment pot fi confirmate prin titluri executorii.

Consideră eronată constatarea instanței de insolvabilitate precum că la bază se află Contractul de cesiune a creanțelor din 21 februarie 2011, prin care Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” a cesionat către SA „Corporația de Finanțare Rurală” dreptul de recuperare a creanțelor de la persoanele fizice în sumă de

3248208,10 lei, iar în schimb Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” nu mai avea datorii la SA „Corporația de Finanțare Rurală”. Anume aceste fapte au la bază acțiunea înaintată de SA „Corporația de Finanțare Rurală” pentru recunoașterea și încasarea datoriei existente, precum și anularea Contractului de cesiune menționat. Chiar dacă s-ar presupune că se încasează de la debitor datoria față de SA „Corporația de Finanțare Rurală” în sumă de 1213764,66 lei, aceasta va fi reflectată suplimentar în compartimentul „Total obligații”. Totodată, dacă se presupune că se anulează contractul de cesiune a creanțelor în sumă de 3248208,10 lei, atunci acestea s-ar reflecta în capitolul „active”. În hotărârea contestată, instanța de insolvență compilează datele din raportul provizoriu, însă fără a analiza obiectiv și temeinic, reflectă o serie de calcule absolut greșite și tendențioase, enunțând concluzii absolut nefondate și abuzive. Or, la capitolul „active”, pe lângă suma de 438274,00 lei indicată cu titlu de active de moment, absolut eronat și inexplicabil nu au fost reflectate creanțele urmărite în instanța de judecată, și anume: suma de 2988717,59 lei, formată din: 1441000,00 lei cu titlu de datorie principală, 603330,00 lei cu titlu de dobânda recunoscută, 686468,31 lei cu titlu de dobânda calculată pentru perioada de la 16 decembrie 2010 și până la 12 mai 2014 și 257919,28 lei cu titlu de dobânda de întârziere legală. Despre această datorie urmărită a fi încasată în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” din contul debitorilor Ivan Lavric, Marin Lavric și Eleonora Lavric Eleonora, administratorul provizoriu a fost informat corespunzător, circumstanțe despre care a luat cunoștință inclusiv de pe pagina oficială a Curții Supreme de Justiție, însă în mod inexplicabil în hotărârea instanței de insolvență nu a fost reflectată just și obiectiv situația nominalizată, fiind ignorată fără nici un temei de fapt și de drept, evocând concluzii lipsite de temei juridic. Reiterează că, suma menționată nu reprezintă creanțele cesionate SA „Corporația de Finanțare Rurală”, ci este o datorie urmărită de către Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” prin intermediul instanțelor de judecată. În contrar concluziilor instanței de insolvență, în eventualitatea în care admite, prin abstract, că s-ar declara nulitatea Contractului de cesiune a creanțelor din 21 februarie 2011, ar rezulta că conform legislației în vigoare părțile contractante urmează a fi puse în situația anterioară semnării actului juridic declarat nul și anume având în vedere că SA „Corporația de Finanțare Rurală” a încasat parțial o serie de creanțe cesionate s-ar obține restabilirea unei restanțe în beneficiul său în cuantum pretins în sumă de 1213764,66 lei, iar în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” urmează a fi restabilite creanțe față de membrii cesionați, adică restul din cele 118 creanțe în cuantum total de 3248208,10 lei.

Suplimentar relatează că Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” mai dispune de încă o posibilitate legală de a completa situația la capitolul „active”, deoarece în dosarul penal privind învinuirea lui Ivan Lavric, Marin Lavric în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, se examinează apelul declarat de avocatul inculpaților în privința sentinței Judecătoria Ocnitza, prin care a fost admisă în principiu acțiunea civilă privind recuperarea prejudiciului cauzat înaintată în dosarul penal. Astfel, asupra prejudiciului și despăgubirilor urmează să se expună instanța civilă, ceea ce reprezintă încă un instrument legal de compensare a prejudiciului cauzat Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” prin acțiuni ilicite/infracțiunile ale inculpaților și constituie suma de 2707528,85 lei. În dosarul penal au fost aplicate sechestre asiguratorii pe bunuri imobile -aproximativ 20-25 ha

livadă și pe toată averea inculpaților.

Consideră că, instanța de insolvență neîntemeiat și eronat admite presupunerile administratorului provizoriu. Contrar celor constatate de instanța de insolvență, în opinia recurentului, în interesul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” ar rezulta un excedent la capitolul „active” în sumă de +2580178 lei. Conform datelor reflectate în raportul anual pe 2016, pentru perioada anului de gestiune la capitolul mijloace bănești este reflectată suma de 55780,60 lei. din care mijloace bănești în numerar în suma de 52670,60 lei, iar pe conturile curente ale Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” este acumulată suma de 5024,00 lei. Conform Normelor de prudență financiară aprobate prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 17/8 din 30 aprilie 2008, în scopul protejării intereselor membrilor, prevenirii și controlului riscurilor asociației de economii și împrumut, întru garantarea depunerilor de economii ale membrilor, Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare benevolă, dispune la cont de depozit bancar de suma totală de 210846,00 lei. Depozitul bancar deschis în instituția bancară are caracter de rezervă instituțională, iar la moment sunt aplicate măsuri asigurătorii sub formă de sechestru la demersurile Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Menționează că, pe parcursul perioadei de lichidare benevolă pe contul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” se acumulau atât plățile restante ale membrilor în privința cărora Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” dispune de titlu executoriu, cât și se acumulau anual dividende (2013-2015 - 25-50% din valoarea acțiunilor), iar în ultima perioadă în cadrul proceselor de executare silită o serie de datorii față de membrii depunători și salariați au fost stinse. Situația privind neplata datoriilor față de bugetul de stat rezultă inclusiv și din faptul că pe conturile bancare deschise în instituțiile bancare din RM, actualmente sunt aplicate măsuri asigurătorii sub formă de sechestru atât prin dispozițiile Inspectoratului Fiscal de Stat și la demersurile Comisiei Naționale Pieței Financiare, cât și de către executori judecătorești, fapt confirmat de probele anexate la cererea introductivă, iar Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” i s-a creat obstacole întru gestionarea conturilor bancare.

Susține recurentul că, situația formării datoriilor față de bugetul de stat este rezultatul, inclusiv a prevederilor legislației Republicii Moldova, deoarece Codul Fiscal stabilește expres obligațiunea agentului economic de a calcula toate plățile, contribuțiile etc., în caz contrar agentul este sancționat pentru aceste încălcări. Având în vedere că partea esențială a datoriilor față de bugetul de stat o constituie restanțele salariale față de administrația Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, aceste restanțe salariale sunt formate ca urmare a obligațiunii de calcul a plăților salariale și a tuturor contribuțiilor, fapt impus Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni în urma controlului efectuat. Superficialitatea examinării argumentelor și a faptelor importante soluționării obiective, juste și minuțioase a cauzei, se confirmă prin conținutul pct. 55 al hotărârii contestate, deoarece se face trimitere la o creanță de 863851,08 lei a unei oarecare SRL „Iscușința Brutarului”.

La 04 iulie 2017, lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan a depus supliment la recursul declarat împotriva hotărârii din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului suplimentar s-a invocat că prin decizia definitivă și irevocabilă din 14 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost dispusă încasarea silită de la debitorii Ivan Lavric și Marin Lavric în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” a datoriei restante în sumă de 2988717, 59 lei.

Opinează recurentul că, această decizie denotă repetat precum că raportul administratorului provizoriu reprezintă o relatare eronată a situației Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, cuprinde caracteristici, informații neadevărate și selective, concluzii și presupuneri nesustținute prin probe concludente, la fel că și cele reflectate în hotărârea instanței de insolvabilitate, conform cărora se concluzionează că activele Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” sunt insuficiente pentru a acoperi obligațiile, fiind niște concluzii arbitrare și eronate lipsite de suport juridic și factual.

Suplimentar mai indică recurentul că, la capitolul „active” ale Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, pe lângă suma de 438274,00 lei, urmează a fi inclusă și suma de 2988717,59 lei rezultând din prevederile art. 2, 39 ale Legii insolvabilității, deoarece această creanță este confirmată prin probe concludente..

În rest, recurentul, în esență, reiterează argumentele invocate în recursul motivat.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvabilitate a adoptat hotărârea contestată la data de 02 martie 2017, iar lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan a declarat recurs la 14 martie 2017, ceea ce denotă că este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan și va casa hotărârea instanței de insolvabilitate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 429 alin.(1) Cod de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvabilitate.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță

pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În conformitate cu art. 241 alin.(5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Prin cererea depusă la 30 ianuarie 2017, Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni a solicitat intentarea procesului de insolvență în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, IDNO 1003604151320, cu sediul în sat. Colicăuți, rl Briceni (Vol.I, f.d.3-4).

Prin încheierea din 30 ianuarie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” și în funcția de administrator provizoriu al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” a fost numită Natalia Janu, deținătoarea Autorizației nr.107 din 14 ianuarie 2015 (Vol. I, f.d.27).

Prin hotărârea din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a constatat insolvențabilitatea și s-a intentat procedura de insolvență în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”, IDNO 1003604151320, cu sediul în sat. Colicăuți, rl Briceni; s-a desemnat Natalia Janu în funcția de administrator al insolvențabilității al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”; s-a împuternicit administratorul insolvențabilității Natalia Janu să preia în posesiune și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare; s-a stabilit termenul limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv până la 07 aprilie 2017; s-au atenționat creditorii garantați ai debitorului de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin drepturi de preferință; s-a stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv pentru data de 20 aprilie 2017; s-a convocat prima adunare de raportare pentru audierea raportului administratorului insolvențabilității Natalia Janu și de validare a creanțelor pentru data de 12 mai 2017 ora 10:30; în scopul prevenirii și modificării stării bunurilor debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” în perioada derulării procesului de insolvență, s-a dispus menținerea măsurilor de asigurate aplicate prin încheierea din 30 ianuarie 2017 a Curții de Apel Bălți; s-a obligat administratorul insolvențabilității Natalia Janu să notifice organele indicate la art. 35 alin.(2) al Legii insolvențabilității și creditorii cunoscuți despre intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” (Vol.I, f.d.163-168).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de insolvență a ajuns la concluzia de intentare a procesului de insolvență în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, or, această soluție a instanței de insolvență rezultă din examinarea unilaterală, superficială a probelor prezentate, prin ce se impune casarea hotărârii contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență.

Conform art. 9 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se întinde doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolvență (denumită în continuare cerere introductivă).

Conform art.10 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvență presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Conform art.17 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea introductivă a debitorului se anexează: a) copia de pe statutul sau de pe contractul său de asociere; b) lista participanților (membrilor) săi; c) bilanțul contabil la data ultimului raport financiar; d) documentele care atestă componența și valoarea bunurilor sale dacă este persoană fizică (întreprinzător individual); e) datele din registrele publice despre bunurile sale, inclusiv despre bunurile gajate; f) lista creditorilor și a debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, adreselor și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor; g) dovada notificării proprietarului, a cărei lipsă însă nu împiedică admiterea spre examinare a cererii introductive.

Conform art. 34 alin. (1), (3) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolvență hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolvență și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolvență sau asupra respingerii cererii introductive. Prin hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, instanța de insolvență dă apreciere concluziilor din raportul administratorului provizoriu, prevede mărirea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse ori considerate ca fiind întemeiate, desemnează administratorul insolvenței și instituie, după caz, comitetul creditorilor.

În contextul normelor citate *supra*, Colegiul reține că instanța de insolvență constatând supraîndatorarea debitorului și incapacitatea de plată a acestuia și pe cale de consecință dispunând intentarea procesului de insolvență în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, s-a axat doar pe raportul administratorului provizoriu întocmit în perioada de observație a debitorului și cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, însă instanța nu a supus aprecierii argumentele debitorului aduse în raport cu circumstanțele invocate, contrar normelor de drept.

În acest sens fiind relevante și argumentele recurentului precum că la examinarea cauzei, instanța de insolvență nu a examinat și nu a apreciat corect probele prezentate.

În sensul art. 2 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, prin incapacitate de plată se înțelege situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

Supraîndatorare, în contextul aceluiași articol, reprezintă situația financiară a debitorului, a cărei răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului său, în care valoarea bunurilor nu mai acoperă obligațiile existente ale acestuia.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că prin cererea introductivă depusă, Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni a pretins existența restanțelor la bugetul public național, care la 20 ianuarie 2017 constituia suma de 441274, 69 lei, formată din plăți de bază în sumă de 365792, 81 lei, majorare de întârziere-66724, 88 lei și amendă -8757, 00 lei (Vol.I, f.d.3-4).

Din actul de carență nr. 3 din 20 ianuarie 2017 rezultă că la 19 ianuarie 2017 restanța admisă de Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” la bugetul public național, constituie suma de 46268, 92 lei cu titlu de plăți de bază, iar anumite majorări de întârziere sau amenzi lipsesc.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră relevante argumentele recurentului precum că atestarea existenței restanțelor la bugetul public național nu întrunesc condițiile de valabilitate.

Conform art. 156 Cod fiscal, în cadrul primăriilor funcționează serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu atribuții de administrare a impozitelor și taxelor. Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate, atribuțiile de popularizare a legislației fiscale și de examinare a petițiilor, cererilor și reclamațiilor contribuabililor, de asigurare a evidenței integrale și conforme a contribuabililor ale căror obligații fiscale sunt calculate de serviciul respectiv și a evidenței acestor obligații, alte atribuții prevăzute expres de legislația fiscală. Atribuțiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus, privind efectuarea controlului fiscal sunt exercitate, conform prezentului cod, în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.

Conform art. 159 Cod fiscal, decizia ce ține de exercitarea atribuțiilor serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale este emisă prin dispoziția primarului (pretorului). Prin derogare de la prevederile prezentului titlu, dispozițiile primarului (pretorului) și acțiunile perceptorului pot fi contestate în modul stabilit de lege. În cazul atribuțiilor exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, decizia este emisă de conducerea Serviciului Fiscal de Stat după ce s-a coordonat cu primarul (pretorul). Dacă primarul (pretorul) refuză să semneze decizia, aceasta capătă putere juridică din momentul semnării de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat, care face înscrierea despre refuzul primarului (pretorului).

În contextul dat, Colegiul precizează că anumite decizii în acest sens la materialele cauzei lipsesc, or, dreptul contribuabilului de a le contesta în cazul existenței acestora nu este exclus. Chiar și în condițiile absenței/existenței acestora, instanța de insolvență urma a supune aprecierii argumentul debitorului invocat în acest sens, aspect ce urmează a fi verificat la rejudecarea pricinii.

Din textul hotărârii instanței de insolvență se distinge că ultima a reiterat o parte o conținutului raportului administratorului provizoriu întocmit în perioada de observație a debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”, constatând,

în final, că întreprinderea debitoare nu dispune de masă debitoare.

La caz, Colegiul citează ca fiind pertinente și prevederile art. 11 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, conform cărora componența și mărimea obligațiilor debitorului sunt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel. La determinarea temeiurilor de insolvență se iau în calcul: a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor și la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor; b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobânda care urmează a fi achitată de către debitor; c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor; d) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege. La constatarea insolvenței debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din: a) penalități și/sau din alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor; b) orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

Colegiul reliefă că instanța de insolvență a examinat arbitrar cererea introductivă și doar sub aspectul debitorial al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” față de alte persoane, dar nicidecum nu a luat în considerare existența datoriilor altor persoane față de Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”, deoarece sumele dispuse spre încasare pe bază de hotărâri judecătorești definitive și executorii, de asemenea, fac parte din bunurile Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”.

Or, conform art. 2 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, masă debitoare reprezintă bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvență, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sunt pasibile de executare silită.

Conform art. 39 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolvență, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

În acest sens, Colegiul reține argumentele recurentului precum că instanța de insolvență nu a supus aprecierii faptul precum că sunt posibilități legale privind completarea activelor Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, invocând acest sens cazurile examinate atât în procedură civilă, cât și penală.

Mai mult ca atât, prin decizia din 14 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție, irevocabilă din momentul emiterii, s-a dispus încasarea în mod solidar de la Ion Lavric și Marin Lavric în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” datoria în mărime de 1441000 lei, dobânda recunoscută în mărime de 603330 lei, dobânda contractuală în mărime de 686468, 31 lei și dobânda de întârziere în mărime de 257919, 28 lei.

În atare circumstanțe, Colegiul menționează că instanța de insolvență avea obligația de a supune aprecierii argumentele debitorului invocate în susținerea poziției sale privind solvența sa, chiar și în condițiile neexistenței unei hotărâri judecătorești irevocabile la caz la acel moment, nu era exclusă obligația instanței de a se expune asupra argumentelor invocate, în condițiile când cauzele erau pe rolul instanțelor judecătorești.

Or, în conformitate cu art. 130 alin.(4) Cod de procedură civilă, enunțat *supra*,

instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs Spania, 1994).

CtEDO relecă că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61, seria A nr. 288). Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27).

Astfel, Colegiul reiterează că argumentele invocate de recurent necesitau un răspuns cert, în condițiile când acesta insistă asupra solvenței debitorului și posibilitatea acestuia de a-și onora obligațiunile sale față de debitorii săi.

CtEDO, în cauza Suominen vs Finlanda, a reținut că „... o funcție a unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum și posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției”.

Totodată, în cauza Van de Hurk vs Olandei, hotărârea din 19 aprilie 1994, și cauza Dulaurans vs Franței, Hotărârea din 21 martie 2000, paragraful 33, CtEDO a statuat că dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „auzite”, adică examinate conform normelor de procedură de către tribunalul sesizat. Altfel spus, art. 6 impune „tribunalului” obligația de a proceda la o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța”.

Colegiul precizează că instanța de insolvență a considerat neîntemeiate și abuzive argumentele expuse în referință, fără a specifica concret presupusele argumentele abuzive și neîntemeiate, combătând faptul dat prin aceea că s-au constatat de către Comisia Națională a Pieței Financiare devieri de la prevederile legale admise de către administratorii Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” în rezultatul controlului tematic efectuat în perioada 21-25 mai 2012 în baza ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 20/5-O din 04 mai 2012 și a ordinului vicepreședintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 62 din 07 mai 2012, ceea ce a dus la sancționarea directorului executiv al Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” și s-a prescris înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control. Astfel, circumstanțele date au dus la suspendarea licenței pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii de categoria „B” pe un termen de 6 luni ca rezultat al neexecutării prescripției, în baza hotărârii nr. 12/3 din 14 februarie 2014 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare „Cu privire la rezultate controlului tematic privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” și pe cale de

consecință, la expirarea perioadei de suspendare, a fost retrasă licența în baza hotărârii nr. 49/13 din 09 octombrie 2014 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, deoarece nu ar fi fost asigurată executarea prescripțiilor.

Concomitent, instanța de insolvență a constatat că Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți” a depus licența retrasă la Comisia Națională a Pieței Financiare și în cadrul adunării generale a membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” din 14 decembrie 2014 a fost adoptată decizia de lichidare benevolă și desemnarea lichidatorului.

La acest aspect, Colegiul precizează că solvența debitorului este examinată prin prisma Legii insolvenței, care și reglementează domeniul dat, pe când activitatea Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți” și consecințele încălcărilor admise în activitatea acesteia, inclusiv și retragerea licenței este reglementată de Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 29 iunie 2007.

Astfel, instanța de insolvență la rejudecare pricinii urmează a lua în considerare aceste aspecte, deoarece încălcările admise în cazul activității nu exclude obligația instanței de insolvență de a determina corect circumstanțele pricinii și respectiv de a concluziona sub aspectul temeiniciei intentării procesului de insolvență prin prisma Legii insolvenței rezultând din probele și argumentele participanților la proces, în condițiile când solvența debitorului și retragerea licenței sunt reglementate de norme diferite și se examinează prin prisma normelor de drept pertinente speței.

În consecință, Colegiul, verificând conținutul hotărârii contestate, în raport cu materialele dosarului, argumentele invocate în recurs, conchide că instanța de insolvență a considerat intentarea procesului de insolvență doar prin prisma argumentelor administratorului provizoriu expuse în raportul prezentat, ale Inspectoratului Fiscal de Stat Briceni și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe care se întemeiază concluziile sale, fără să se expună asupra argumentelor recurentului.

Or, în sensul principiului procesului echitabil, garantat de art. 6 CEDO, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar.

De asemenea, Colegiul notează că instanța de insolvență în introductivul hotărârii pronunțate a indicat că a examinat cererea administratorului provizoriu al debitorului Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”-Natalia Janu privind intentarea procesului de insolvență, pe când materialele cauzei denotă cert că cererea de intentare a procesului de insolvență a fost depusă de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, iar administratorul provizoriu Natalia Janu nu a prezentat decât raportul întocmit în perioada de observație a debitorului, prin care s-a expus asupra oportunității intentării procesului de insolvență.

Or, în conformitate cu art. 241 alin.(3) Cod de procedură civilă, în partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al greșierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței.

Concomitent Colegiul menționează că la rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează a da apreciere și altor circumstanțe ale pricinii, în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care ele sunt confirmate prin probe și sunt

relevante, pertinente soluționării corecte a litigiului inclusiv și prin prisma argumentelor participanților la proces.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvabilitate urmează să ia în considerare cele menționate *supra*, să creeze condiții obiective pentru realizare și exercitare drepturilor procedurale și în dependență de probele pertinente administrate, rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și conformă prevederilor legale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că lacunele indicate *supra*, nu pot fi înlăturate la judecarea recursului, fapt pentru ce recursul declarat de lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan împotriva hotărârii din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți, urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de insolvabilitate și trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată, cu respectarea principiilor ce guvernează examinarea cauzelor.

În conformitate cu art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, în proces de lichidare -Alexandru Bostan.

Se casează hotărârea din 02 martie 2017 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza la cererea Inspectoratului Fiscal de Stat Briceni privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința Asociației de Economii și Împrumut „Colicăuți”, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate-Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Luiza Gafton

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală